

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 217

din 04 aprilie 2019

Prin Hotărârea nr. 216/04.04.2019, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, urmare a sesizării nr. 694/C/2019 din 26.03.2019 a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a apreciat că, prin solicitarea repetată de către Secția pentru investigarea infracțiunilor în justiție a dosarului nr. _____ aflat în instrumentarea Direcției Naționale Anticorupție, s-a adus atingere independenței și imparțialității procurorilor din cadrul Ministerului Public, componentă a autorității judecătorești.

La adoptarea acestei soluții, Secția pentru procurori a avut în vedere următoarele:

În calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, conferită de art. 133 alin. (1) din Constituția României, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Secțiile corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii au dreptul, respectiv obligația corelativă de a se sesiza din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act de imixtiune în activitatea profesională sau în legătură cu aceasta, care ar putea afecta independența sau imparțialitatea judecătorilor, respectiv imparțialitatea sau

independența procurorilor în dispunerea soluțiilor, în conformitate cu Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și împotriva oricărui act care ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, secțiile Consiliului Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor.”

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. (3) din Constituție, precum și de art. 2 alin. (3) și art. 3 alin. (11) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin raportare la factorii de presiune ce o pot influența, independența a fost definită ca fiind capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nicio intervenție/influență externă, capacitatea de a conștientiza factorii externi ce influențează sau creează aparența unei influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă, ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Independența procurorului în dispunerea soluțiilor, prevăzută de Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este o condiție obligatorie pentru garantarea unui proces echitabil.

Accastă independență nu este însă o prerogativă sau un privilegiu în interesul propriu al procurorului, ci în interesul statului de drept și a celor pentru care se înfăptuiește justiția, ca serviciu public.

În Raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987 (pct. 75), se precizează că „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat”.

De asemenea, în Raportul RECJ 2014-2016 - Independența și răspunderea procurorilor - s-a admis că sistemul judiciar, în sensul său larg, nu se referă numai la judecători, ci și la procurori, astfel că atunci când se discută despre independența sistemului judiciar ar trebui să se aibă în vedere și subiectul independenței procurorilor.

Recomandarea nr. (2000) 19 a Comitetului Miniștrilor către Statele Membre privind rolul Ministerului Public în sistemul judiciar penal (adoptată de Comitetul

Miniștrilor la 6 octombrie 2000, la a 72-a reuniune a delegaților miniștrilor), în baza articolului 15.b din Statutul Consiliului Europei, referitor la organizarea și funcționarea internă a Ministerului Public, în special la repartizarea inițială și ulterioară a cauzelor, s-a arătat că aceasta trebuie să răspundă condițiilor de imparțialitate și independență și să fie determinată în mod exclusiv de necesitatea unei bune funcționări a sistemului juridic penal, ținând cont în mod prioritar de nivelul de pregătire juridică și de specializare.

În virtutea rolului de garant al independenței justiției, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că, prin Hotărârea nr. 435/19.04.2018, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a statuat că scopul unei intervenții a Consiliului Superior al Magistraturii este acela de a asigura condiții optime pentru realizarea corespunzătoare a actului de justiție, demersul fiind justificat în măsura în care se asigură protecție judecătorului sau procurorului aflat în exercitarea efectivă a atribuțiilor specifice funcției deținute.

Din perspectiva dispozițiilor legale și regulamentare, analizate într-un cadru general, adresarea unei solicitări de eliberare înscrisuri de către o unitate de parchet nu conduce automat la afectarea independenței sau imparțialității magistraților ce soluționează dosarul respectiv.

Dispozițiile legale și regulamentare care ghidează procedurile judiciare permit și chiar obligă la eliberarea unor înscrisuri din dosar la solicitarea instanțelor ori instituțiilor ce instrumentează cauze civile ori penale, însă impun respectarea unor anumite condiții.

Potrivit art. 97 alin. (2) lit. e) din Cod procedură penală, printre mijloacele de probă permise de lege este enumerată și proba cu înscrisuri.

Potrivit art. 169 din Codul de procedură penală, „Organul de urmărire penală sau instanța de judecată are obligația să ridice obiectele și înscrisurile ce pot servi ca mijloc de probă în procesul penal.”, iar potrivit alin. (1) al art.170: ”În cazul în care există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni și sunt temeiuri de a se crede că un obiect ori un înscris poate servi ca mijloc de probă în cauză, organul de urmărire penală sau instanța de judecată poate dispune persoanei fizice sau juridice în posesia căreia se află să le prezinte și să le predea, sub luare de dovadă”.

În conformitate cu art. 286 din Codul de procedură penală, procurorul dispune asupra actelor sau măsurilor procesuale și soluționează cauza prin ordonanță, dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, s-a apreciat că actul procedural prin care se poate solicita predarea unor înscrisuri este ordonanța.

De altfel, pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii au fost publicate o serie de acte de procedură pentru parchete, printre care și un model tipizat de ordonanță pentru predare înscrisuri, model la care face trimitere, în programul legislativ Eurolex, art. 170 din Codul de procedură penală.

Mențiunile ordonanței, prevăzute în art. 286 alin. (2) din Codul de procedură penală și în modelul, ce se regăsesc în Ghidul practic elaborat de Institutul Național al Magistraturii – Școala Națională de Grefieri, creează premisele asigurării unui cadru optim de solicitare a predării unor documente, printr-o informare adecvată nu doar asupra obiectului urmăririi penale, ci și asupra utilității/necesității/relevanței înscrisurilor în soluționarea dosarului.

Analizând coroborat dispozițiile legale și regulamentare menționate, prin hotărârea mai sus menționată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a constatat că solicitarea printr-o modalitate de adresare ce nu respectă exigențele legale de formă poate genera un disconfort, ce poate fi resimțit ca o afectare a independenței sau imparțialității ori poate crea suspiciuni cu privire la acestea.

Secția pentru procurori a apreciat că același raționament își găsește aplicabilitatea și în soluționarea sesizării procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu atât mai mult cu cât, din adresa Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție :

' cu trimitere la Referatul

1, întocmit de Serviciul de îndrumare și control, și la Ordonanța nr. 412/C/2019 din 12.03.2019 a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, întocmită cu ocazia soluționării conflictului pozitiv de competență în favoarea Direcției Naționale Anticorupție, rezultă că la nivelul acestei direcții s-a apreciat că este de natură a încălca independența magistraților investiți cu soluționarea cauzei solicitarea de către Secția pentru investigarea infracțiunilor din

justiție, fără niciun temei juridic, a înscrisurilor unui dosar aflat pe rolul unui organ judiciar, ori cu încălcarea dispozițiilor art. 290 raportat la art. 289 din Codul de procedură penală, prin aceea că, deși nu îndeplinea condițiile de formă, denunțul întocmit de _____ a fost înregistrat ca dosar penal sub _____ de Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, dispozițiile art. 294 alin. (2) din Codul de procedură penală, potrivit cărora „în situația în care plângerea sau denunțul nu îndeplinește condițiile de formă prevăzute de lege ori descrierea faptei este incompletă ori neclară, se restituie pe cale administrativă petiționarului, cu indicarea elementelor care lipsesc”, precum și dispozițiile prevăzute în art. 1 alin. (4) lit. b) și alin. (5) lit. c) din Ordinul nr. 252/23.11.2018 privind organizarea și funcționarea în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a Secției pentru investigare infracțiunilor din justiție, potrivit cărora procurorul șef adjunct exercită atribuțiile procurorului șef secție doar în absența acestuia.

În aceste condiții, reținând și solicitarea, în mod repetat, de către Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție, a dosarului nr. _____ aflat în instrumentarea Direcției Naționale Anticorupție, în contextul în care, potrivit comunicatului nr. 46/VIII/3/IP/2019 din 25.02.2019 al acestei secții, „Orice mijloc de probă inclusiv un alt dosar penal, poate fi considerat necesar de către procurorul de caz pentru soluționarea unui dosar de urmărire penală poate fi atașat, fără ca acest demers să afecteze derularea cercetărilor în dosarul atașat”, cu trimitere doar la Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și făcându-se abstracție de faptul că reunirea dosarelor nu poate fi dispusă în lipsa cazurilor sau situațiilor de reunire prevăzute de art. 63 raportat la art. 43 din Codul de procedură penală, precum și de faptul că soluționarea conflictelor de competență dintre această secție și alte structuri sau unități de parchet este atributul exclusiv al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția pentru procurori a apreciat că asupra procurorilor din Ministerul Public s-a creat o presiune ce le poate influența independența și imparțialitatea.

În raport de considerentele de mai sus, reținând și că, din perspectiva independenței subiective, atât sub aspectul reflecției percepției societății privind

independența procurorului, cât și al independenței percepute de procuror, prin publicarea tendențioasă, la data de 28.02.2019, pe site-ul *www.qmagazine.ro* a articolului „De ce a cerut Secția de Investigare a Magistraților dosarul *Tel Drum de la DNA. DOVADA împotriva procurorilor*”, în cuprinsul căruia s-a acreditat ideea că refuzul Direcției Naționale Anticorupție de a trimite dosarul _____ Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, ar dovedi existența unui interes în instrumentarea acestei cauze în privința procurorului investit cu soluționarea dosarului _____ al Direcției Naționale Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, Secția pentru procurori apreciază că presiunea creată asupra procurorului de caz este în mod evident amplificată, aducându-se atingere independenței acestuia.

Fără de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Prin solicitarea repetată a dosarului _____ aflat în instrumentarea Direcției Naționale Anticorupție de către Secția pentru investigarea infracțiunilor în justiție, s-a pus presiune și s-a afectat independența procurorului de caz din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Data în București, la data de 04 aprilie 2019

Vicepreședinte,

Procuror Nicolae Andrei SOLOMON